

Del 1

Oppgave 1

a) Deriver funksjonene

1) $f(x) = 3 \cdot e^{2x}$

2) $h(x) = x \cdot \ln x$

b) En rett linje l går gjennom punktene $A(1, 2)$ og $B(3, 7)$.

1) Sett opp en parameterframstilling for linja l .

2) Finn skjæringspunktene mellom l og koordinataksene.

c) Vi har gitt polynomfunksjonen $f(x) = x^3 - 3x^2 - x + 3$

1) Vis at $f(x)$ er delelig med $x+1$. Faktoriser $f(x)$ i førstegradsfaktorer.

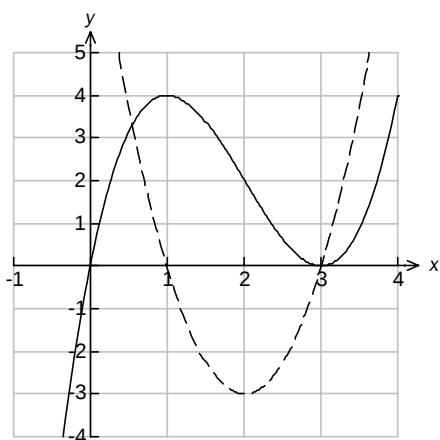
2) Løs ulikheten $f(x) \geq 0$

d) Hjørnene i trekanten ABC er gitt ved $A(2, 0)$, $B(4, 1)$ og $C(3, 5)$.

1) Bestem lengden av sidene i trekanten.

2) Undersøk om trekanten er rettvinklet.

e)

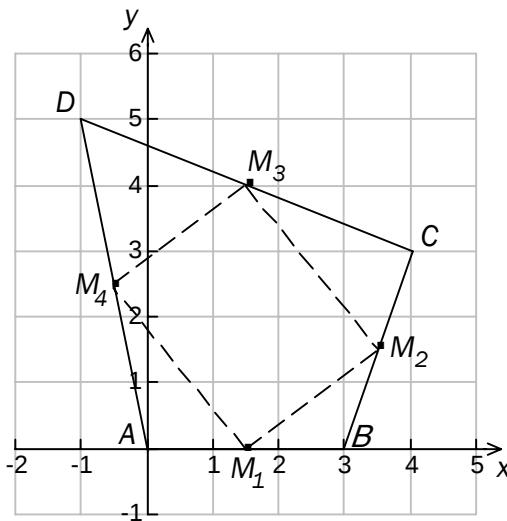

Figuren viser grafen til en funksjon f og grafen til den deriverte av funksjonen.

- 1) Forklar hvilken graf som er grafen til funksjonen f og hvilken som er grafen til den deriverte.
- 2) Bruk figuren til å tegne fortegnslinjene for $f(x)$, den førstederiverte og den andrederiverte.

Oppgave 2

Vi skal studere en firkant som er vist på figuren nedenfor.

Hjørnene i firkanten $ABCD$ er gitt ved $A(0,0)$, $B(3,0)$, $C(4,3)$ og $D(-1,5)$.

- a) Regn ut koordinatene til midtpunktene M_1 , M_2 , M_3 og M_4 i sidekantene i firkanten. Se figuren.
- b) Vis at firkanten $M_1M_2M_3M_4$ er et parallellogram.

Hjørnene i en vilkårlig firkant er gitt ved $E(0,0)$, $F(a,0)$, $G(b,c)$ og $H(d,e)$. Midtpunktene i sidekantene i firkanten er N_1 , N_2 , N_3 og N_4 .

- c) Vis at firkanten $N_1N_2N_3N_4$ er et parallellogram.

Del 2

Oppgave 3

I en bunke med kort er det 16 svarte og 14 røde kort.

- Gunhild trekker tilfeldig ut to kort. Hva er sannsynligheten for at de to kortene er svarte?
- Ali trekker tilfeldig ut 10 kort. Hva er sannsynligheten for at han trekker ut 7 svarte og 3 røde kort?

I en eske med mynter er 40 % av myntene laget før 1940. Av disse er 45 % kobbermynter og 55 % sølvmynter. Av dem som er laget etter 1940, er 35 % kobbermynter og 65 % sølvmynter. Det trekkes tilfeldig ut én mynt.

- Hva er sannsynligheten for at mynten er en kobbermynt?

Mynten som ble trukket ut, var en kobbermynt.

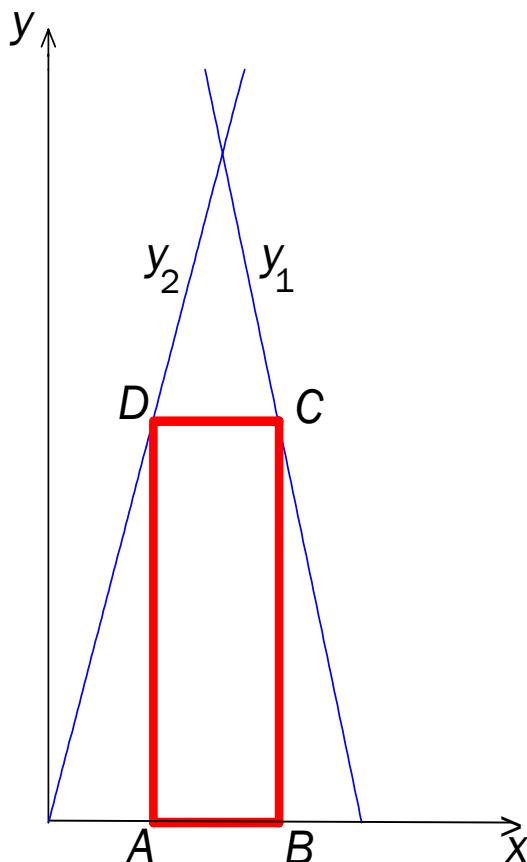
- Hva er sannsynligheten for at mynten er laget før 1940?

Oppgave 4

Du skal besvare enten alternativ I eller alternativ II.
De to alternativene er likeverdige ved vurderingen.

(Dersom besvarelsen inneholder deler av begge,
vil bare det du har skrevet på alternativ I, bli vurdert.)

Alternativ I

Firkanten $ABCD$ er et rektangel. Hjørnene A og B ligger på den positive førsteaksen. Hjørnet C ligger på linja $y_1 = -5x + 6$. Hjørnet D ligger på linja $y_2 = 4x$. Se figuren.

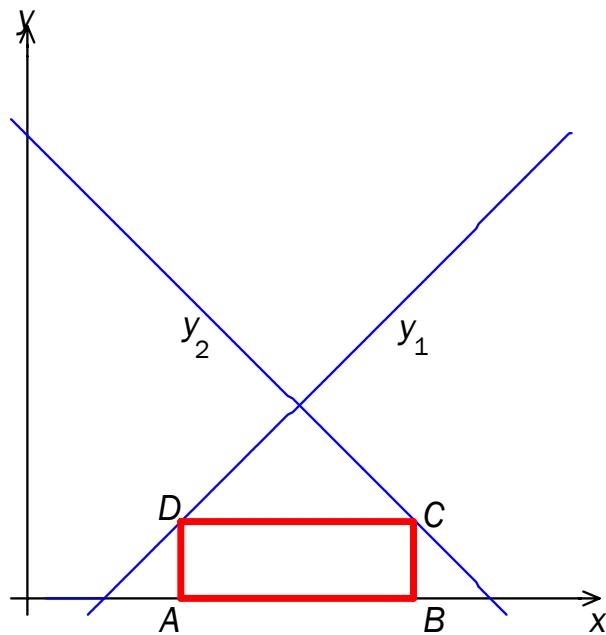
Vi vil undersøke hvor stort arealet av rektanglet kan bli.

- Sett førstekoordinaten til punktet A lik u . Forklar at $D(u, 4u)$, og at andrekoordinaten til C er $4u$.
- Sett førstekoordinaten til C lik x . Forklar at $x = \frac{6-4u}{5}$
- Vis at arealet av rektanglet er gitt ved

$$F(u) = -\frac{36}{5}u^2 + \frac{24}{5}u$$

- Finn ved regning hvor stort arealet av rektanglet $ABCD$ kan bli.

Alternativ II

Firkanten $ABCD$ er et rektangel. Hjørnene A og B ligger på den positive førsteaksen. Hjørnet C ligger på linja $y_2 = -x + 6$. Hjørnet D ligger på linja $y_1 = x - 1$. Se figuren.

Vi vil undersøke hvor stort arealet av rektanglet kan bli.

Vi ser først på tilfellet $A(2, 0)$.

- a) Vis at da er $D(2, 1)$ og $C(5, 1)$.
- b) Vis at arealet av rektanglet er lik 3.

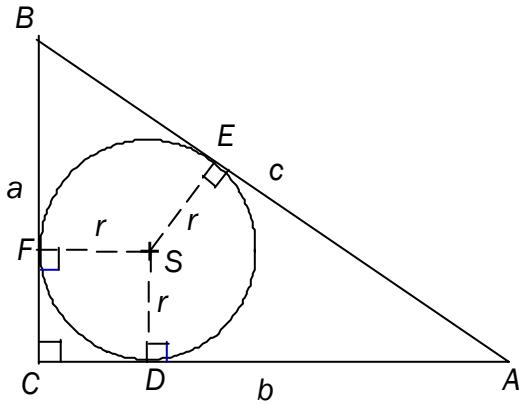
Sett førstekoordinaten til punktet A lik x . Arealet av rektanglet er da $F(x)$.

- c) Skriv av tabellen i besvarelsen din. Fyll ut tabellen.

x	1,5	2,0	2,5	3,0
$F(x)$		3,0		

- d) Arealet er en funksjon på formen $F(x) = ax^2 + bx + c$. Bestem konstantene a , b og c . Finn det største arealet til rektanglet og den tilhørende verdien av x . Bestem koordinatene til alle hjørnene for den x -verdien som gir størst areal.

Oppgave 5

Trekanten ABC er rettvinklet, med katetene a og b og hypotenusen c . I trekanten er det innskrevet en sirkel med sentrum i S og radius r . Tangeringspunktene mellom sirkelen og sidene i trekanten er D , E og F . Se figuren.

- a) Forklar at $AD = AE$ og at $BF = BE$.

Vi setter nå $AD = AE = x$ og $BF = BE = y$

- b) Finn sidene i trekanten uttrykt ved r , x og y .
c) Bruk resultatet i b) til å vise at

$$a + b - c = 2r$$

Formuler denne egenskapen ved rettvinklede trekanter med egne ord.

- d) Trekk ei linje fra hvert av hjørnene i trekanten til sentrum S i den innskrevne sirkelen. Forklar at disse linjene halverer $\angle A$, $\angle B$ og $\angle C$.
e) Konstruer en tilsvarende figur som den ovenfor med passer og linjal eller med dynamisk programvare når $r = 2$ cm og $a = 5$ cm. Gi en forklaring på konstruksjonen.